

معاونت تربیت و آموزش سازمان فضای مجازی

بسیج مستضعفین(ویراست دوم)

سازمان فضای مجازی بسیج

در یک نگاه

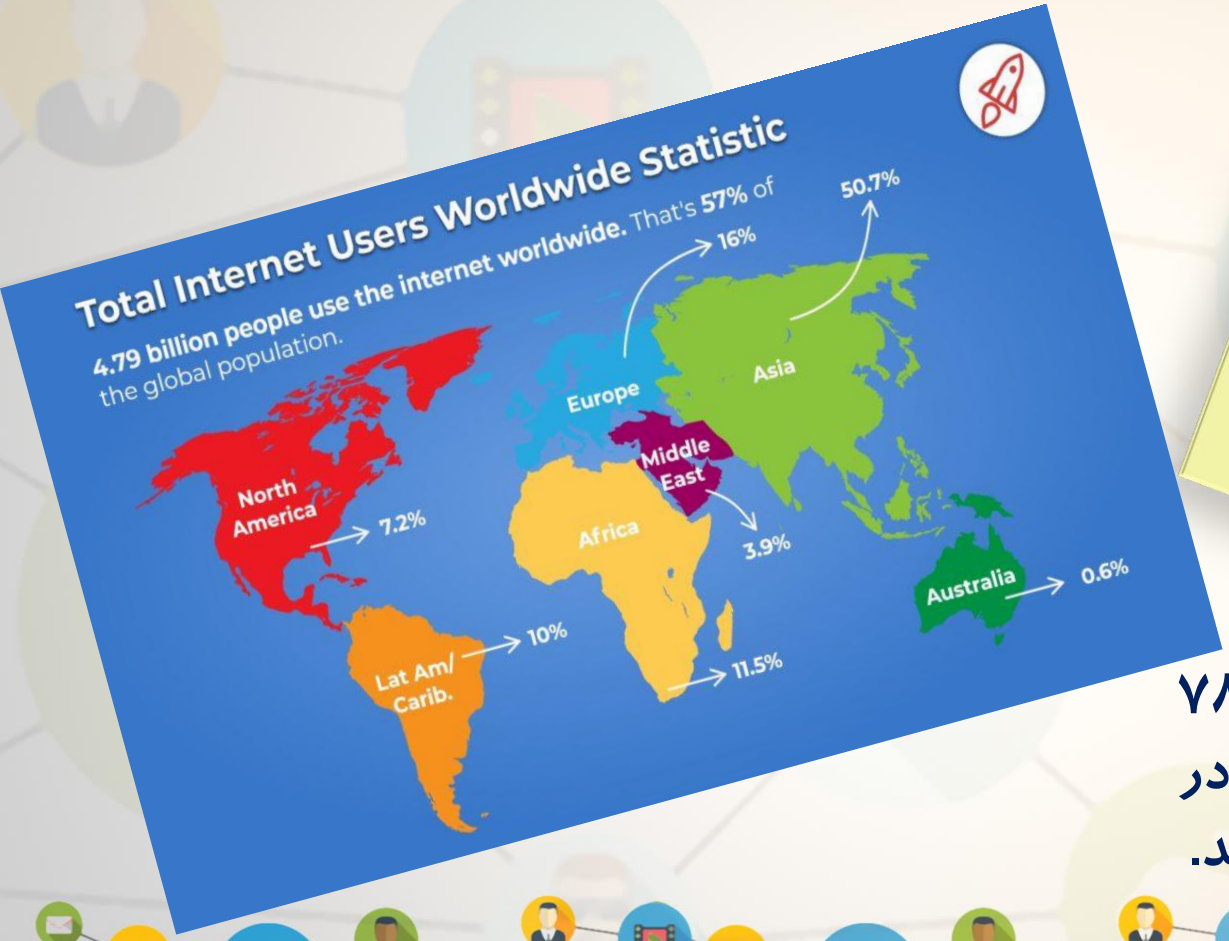
- گستره فضای مجازی در جهان و ایران
- آسیب شناسی اخلاقی فضای مجازی
- پیامدهای عمومی آسیب‌های اخلاقی

- هرزه نگاری و پورنوگرافی
- ارتباط با نامحرم
- تولید و پخش شایعه و دروغ
- نقض مالکیت شخصی
- اعتیاد اینترنتی

سازمان فضای مجازی بسیج

گستره فضای مجازی

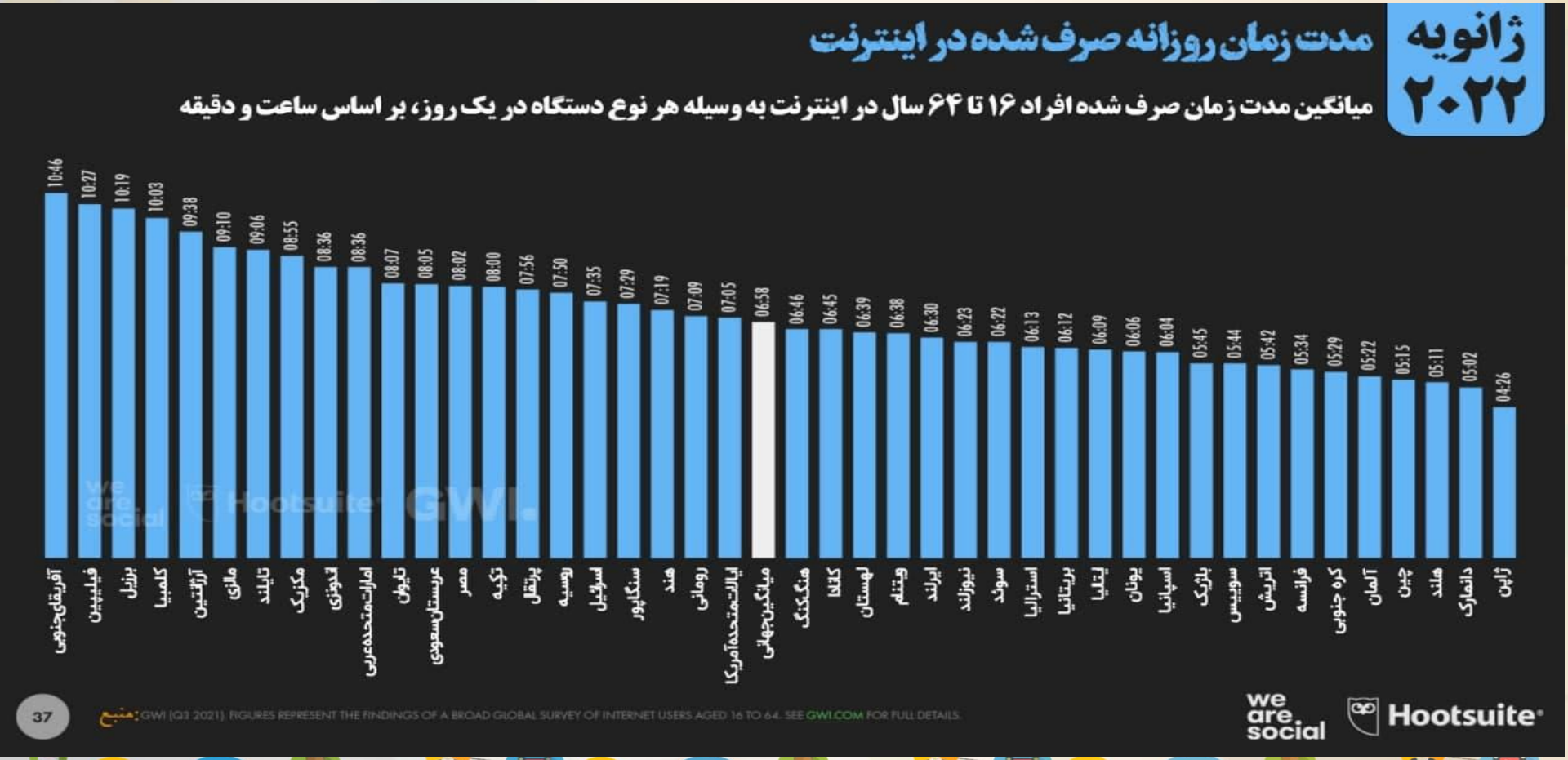
تعداد کاربران رسانه‌های اجتماعی همچنان در حال افزایش است، انتظار می‌رود که این رشد افزایش یابد. متوسط نرخ رشد سالانه از ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵ ۳.۷ درصد پیش بینی شده است.

تا پایان خردادماه ۹۹ بالغ بر ۷۸ میلیون و ۸۶ هزار و ۶۶۳ نفر در ایران از اینترنت استفاده می‌کنند.

سازمان فضای مجازی بسیج

مدت زمان روزانه صرف شده در اینترنت

سازمان فضای مجازی بسیج

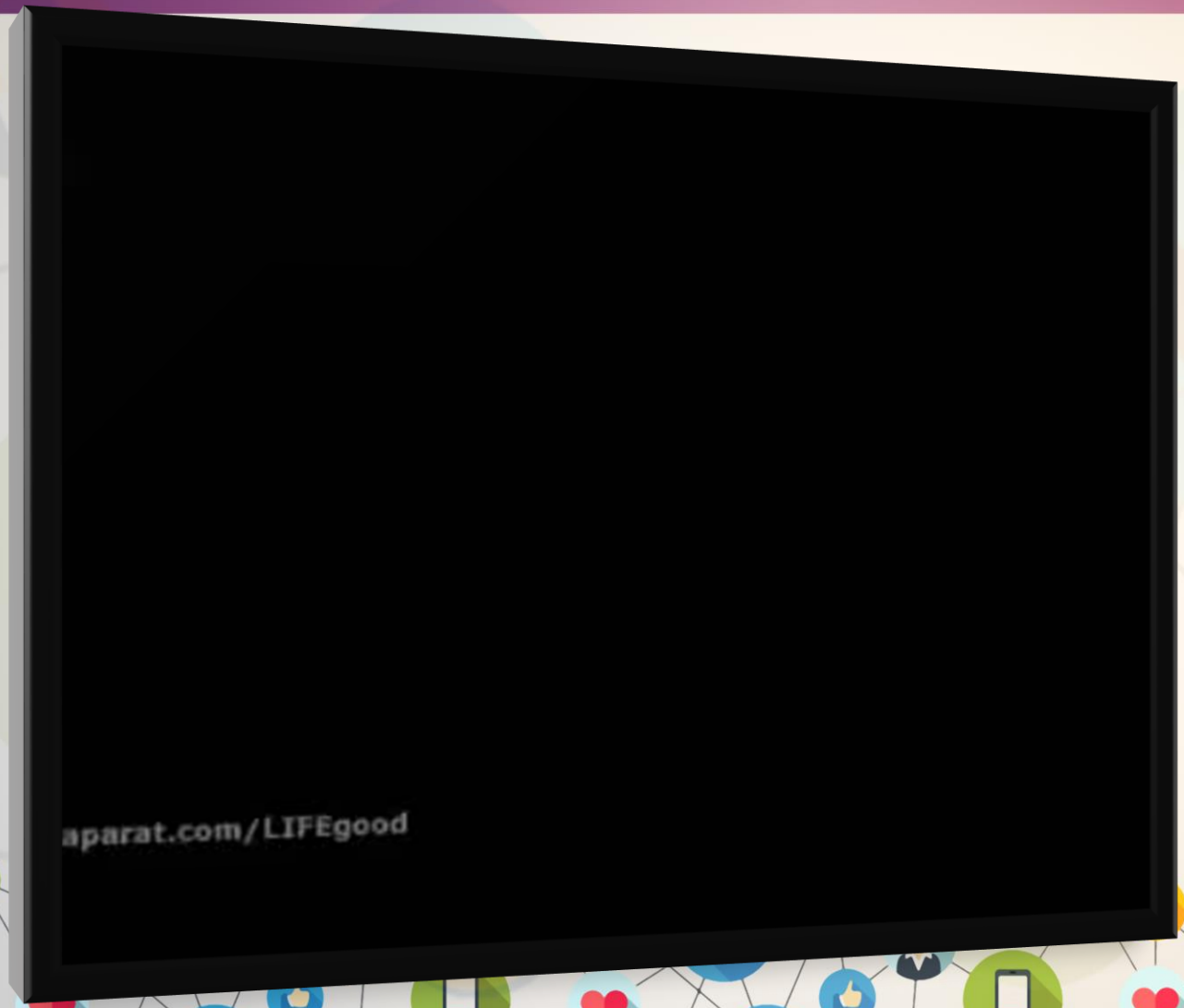
کاربران ایرانی به روایت آمار

آسیب‌های اخلاقی فضای مجازی

۱- هرزه نگاری و پورنوگرافی

پورنوگرافی یا هرزه نگاری، به انتشار عکس، فیلم یا مطلبی گفته می‌شود که عملا هیچ گونه ارزش علمی ندارد و صرفا به قصد تحریک جنسی افراد است.

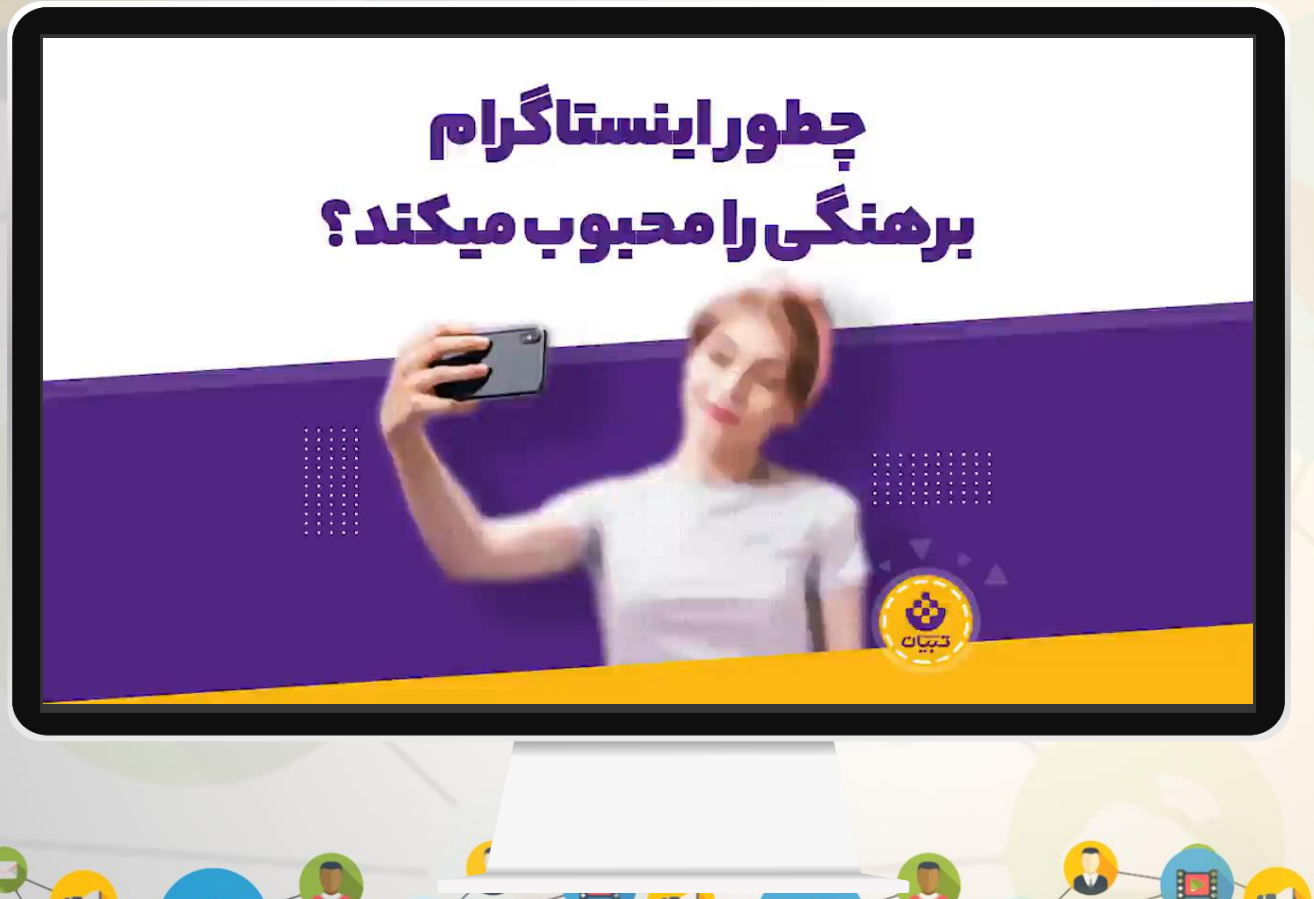
سازمان فضای مجازی بسیج

یک نظریه‌ی پورنوگرافی

کاترین مک‌کینون:«در واقعیت مادی، پورنوگرافی راهی است که زنان و کودکان به‌منظور استثمار جنسی قاچاق می‌شوند. برای ساخت پورنوگرافی تصویری، بخش عمده‌ای از محصولات این صنعت، زنان و کودکان واقعی و نیز مردانی هستند که برای استفاده در فعالیت‌های بازرگانی جنسی، به اجاره گرفته می‌شوند. در مواد حاصل شده، سپس این افراد به سمتی سوق می‌یابند که برای استفاده‌ی جنسی به خریدارانش فروخته می‌شوند» پورنوگرافی نوعی «قاچاق برده‌ی پیشرفته‌ی تکنولوژیکیِ» مجاز است، «چرا که قربانیان آن از نظر اجتماعی بی‌ارزش محسوب می‌شوند»(MacKinnon، 2006، ص 247).

اینستاگرام و پورنوگرافی

اینستاگرام زیر پوستی نوعی از پورنوگرافی را نشان می‌دهد.

ارزش صنعت

گستره‌ای که صنعت پورنوگرافی در تجارت روزمره‌ی شرکت‌های بزرگ و صنایع سرگرمی، موسیقی و مد به خود اختصاص داده است.

- پوشش مربوط به کسب‌وکار روزنامه‌ها
- ثبت شرکت‌های پورنوگرافی مانند بئاته اوزه آلمان در بورس اوراق بهادار
- انتشار کتاب «چه‌گونه می‌توان...»برای الهام بخشیدن به کارآفرینان پورنوگرافی توسط یک ناشر دانشگاهی جریان اصلی، راتلج
- سکس تلفنی یکی دیگر از جنبه‌های سودآور صنعت پورنوگرافی است.
- شرکت‌های معتبری مانند جنرال موتورز است که سالانه بیش از فروشگاه‌های زنجیره‌ای هاستلر، فیلم‌های پورنوگرافی به فروش می‌رساند.

ارزش صنعت

➢در سال ۲۰۰۷ درآمد حاصل از پورنوگرافی در آمریکا ۱۳.۳۳ میلیارد دلار تخمین زده شد، که بیش‌تر از مجموع درآمد شرکت‌های رسانه‌ای ABC، NBC و CBSاست. تاپ‌تن‌ریویوز برآورد می‌کند که این صنعت در سراسر جهان ۹۷.۰۶ میلیارد دلار ارزش دارد که بیش‌تر از درآمد ۱۰ شرکت برتر فناوری اینترنتی مانند مایکروسافت، گوگل و آمازون است.

➢در سال ۲۰۰۷ تعداد ۴.۲ میلیون وب‌سایت پورن وجود داشت که شامل ۱۲٪ از کل وبسایت‌ها و ۴۲۰ میلیون صفحه‌ی اینترنتی پورنوگرافی می‌شد. فروش اینترنتی پورن به ارزش ۴.۹ میلیارد دلار تخمین زده شده بود.

ارزش صنعت

مطالعات سال ۲۰۰۸ توسط Helpline Insolvency در انگلستان نشان می‌دهد که:

صنعت پورنوگرافی، پس از سوءمصرف مواد مخدر و مصرف الکل و اعتیاد به خرید در جایگاه سوم جدول، ازرایج‌ترین دلایل بدهکار شدن است.

این فیلم‌ها آموزشی نیست!

ممکن است تصور بسیاری از افراد این باشد که این فیلم‌ها می‌توانند اثر آموزشی موثری داشته باشند و برای جوانانی که منبعی برای یاد گرفتن مهارت‌های جنسی ندارند، مفید باشد اما **این‌طور نیست**. این فیلم‌ها به منظور **کسب درآمد** ساخته شده‌اند و تقریبا **در هیچ کدام از آنها** اثری از آموزش مشاهده نمی‌شود.

سازمان فضای مجازی بسیج

این فیلم‌ها آموزشی نیست!

برخی ممکن است بگویند زوج‌ها با دیدن این فیلم‌ها می‌توانند مهارت‌ها یا روش‌های جدید زناشویی یاد بگیرند!

در بسیاری از فیلم‌های پورن روش‌های **غیربهداشتی** و **ناسالم** رابطه جنسی به نمایش گذاشته می‌شود که ممکن است همسران بدون توجه به فیلم بودن **(غیرواقعی بودن)** به تقلید از آنها بپردازند و خودشان را با مشکلات متعددی روبه‌رو کنند.

سازمان فضای مجازی بسیج

آسیب‌های اخلاقی فضای مجازی

اعتیـــاد بـــه محصـــولات پورنـــوگرافی یـــا هـــرزه نگاری

۴مرحله اعتیاد به پورن

۱-مرحله مواجهه

۲- مرحله تشدید

۳-مرحله حساسیت زدایی

۴-مرحله فعالیت جنسی

سازمان فضای مجازی بسیج

۴مرحله اعتیاد به پورن

۱-مرحله مواجهه

فرد به دلیل کنجکاوی یا محرک های خارجی به سمت تماشای پورن می رود.

۲-مرحله تشدید

دیدن ها تکرار می شود و هر روز اشتیاق بیشتر تا اینکه می شود عادت.

سازمان فضای مجازی بسیج

۴مرحله اعتیاد به پورن

۳- مرحله حساسیت زدایی

تکرار دیدن پورن باعث بالا رفتن آستانه ارضای روحی میشود و فرد میخواهد با استفاده بیشتر و متنوع تر از مواد پورنوگرافی به حساسیت اولیه دست پیدا کند؛ درحالی که دیگر این اتفاق نمی افتد.

۴- مرحله فعالیت جنسی

در این مرحله فرد از دنیای پورنوگرافی خارج و وارد اعمال پورنوگرافیک می شود.

سازمان فضای مجازی بسیج

درمان بسیار سخت اعتیاد به پورنوگرافی

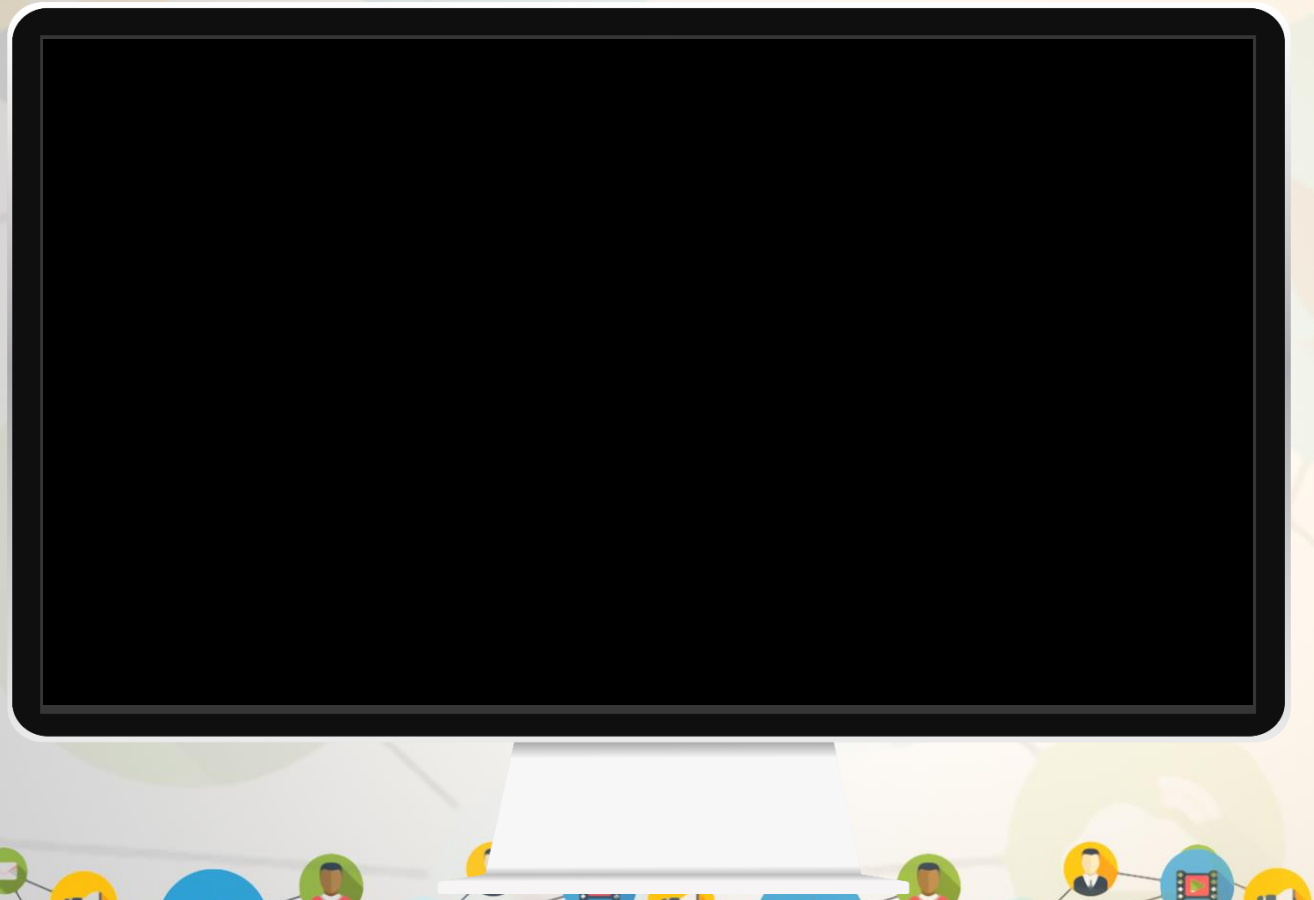
درمان اعتیاد به مواد مخدر اکثـرا بـا سـم زدایـی شـروع می‌شود تا مواد از بدن خارج شوند. اما در اعتیاد به هـرزه پـردازی بنـا بـه گفتـه دکتـر لیـدن، از اسـاتید دانشـگاه پنسیلوانیا «تصورات ذهنی ایجاد می‌شود که به طور دائمی در ذهن کاربر جاگیری می‌کند و با سیستم شیمیایی مغـز درگیر می‌شود».

به همین دلیل است که معتادان به تولیدات مستهجن می‌توانند به طور واضح همه جوانب فیلم‌های مشاهده شده در مدت‌ها قبل را توضیح دهند. سم زدایی روانی این نوع اعتیاد بسیار سخت بوده و گاهی در حد غیر ممکن اسـت که در این حالت دیگر فرد از شان انسانی خـارج شـده و در حالات مهلک روانی-جنسی قرار می‌گیرد.

سازمان فضای مجازی بسیج

آسیب‌های اخلاقی فضای مجازی

اثر پورنوگرافی یا هرزه نگاری روی مغز مانند مواد مخدر است.

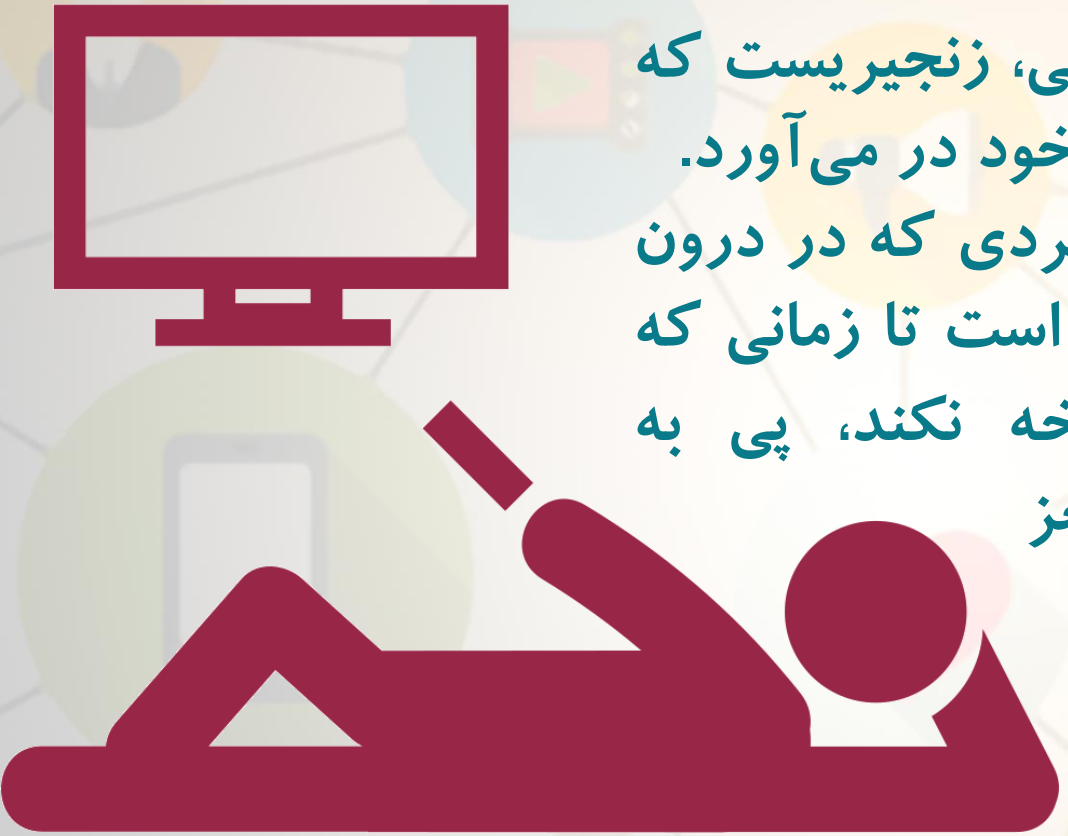
سازمان فضای مجازی بسیج

سازمان فضای مجازی بسیج

چرخه بی پایان

چرخه فانتزی پورن و خودارضایی، زنجیریست که بی سر و صدا مغز را در تسخیر خود در می‌آورد.
به حسب حجم مصرف پورن، فردی که در درون این چرخه گرفتار است، ممکن است تا زمانی که سعی برای شکستن این چرخه نکند، پی به اشکالات غیرطبیعی نبرد؛ زیرا مغز او مشکلات را طبیعی می‌داند.

سازمان فضای مجازی بسیج

بعضی از پیامدهای فردی پورنوگرافی

- اعتیاد به خودارضایی
- کاهش حساسیت به لذت جنسی با همسر
- شرطی شدن به ارضا با تصاویر پورن، نه با همسر
- بالا بردن سطح توقع همسران از عملکرد جنسی همدیگر
- کاهش قدرت کنترل، اراده و بازداری مغز

سازمان فضای مجازی بسیج

بعضی از پیامدهای اجتماعی پورنوگرافی

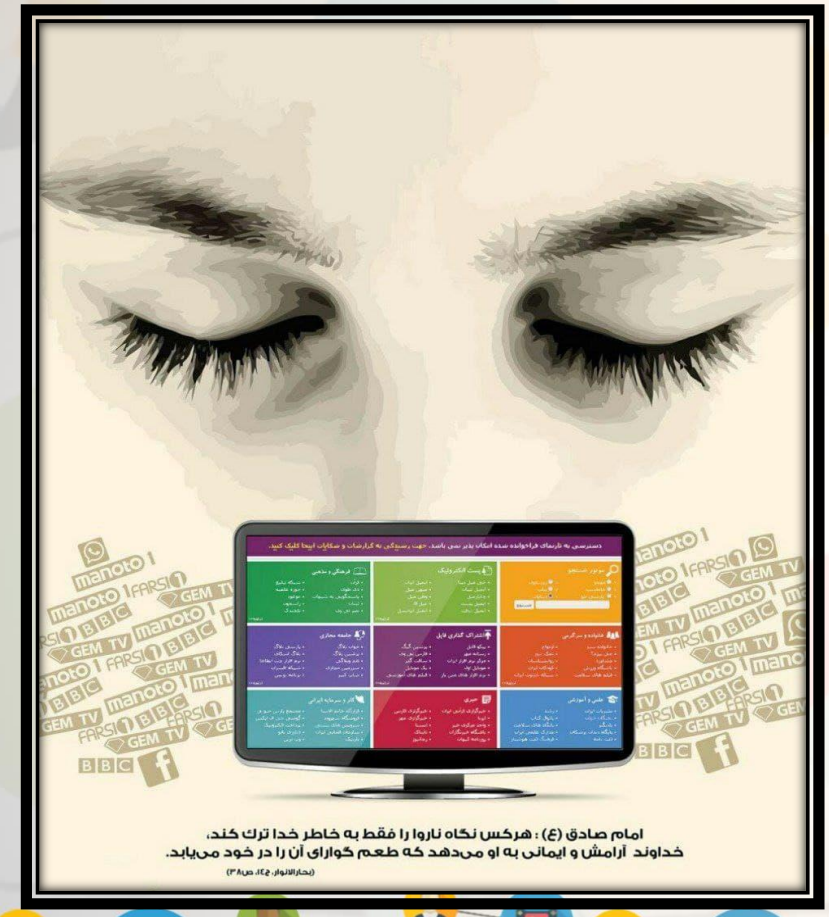

- انزوا و کاهش روابط اجتماعی
- مشکلات کاری و کاهش تعهد شغلی
- از دست دادن کنترل در مواجهه با صحنه های شهوت انگیز در جامعه
- نگاه به زنان به مثابه برده جنسی

سازمان فضای مجازی بسیج

در فضای مجازی هم خدا هست!

امام صادق علیه السلام:

«هرکس نگاه ناروا را فقط به خاطر خدا ترک کند، خداوند آرامش و ایمانی به او می‌دهد که طعم گوارای آن را در خود می‌یابد». (بحارالانوار، جلد ۱۴، ص ۳۸)

۲- تولید و پخش شایعه و دروغ

شایعه، اطلاعات غیر موثق ولی مرتبط و تعیین کننده در رابطه با یک رخداد در حال جریان است که در شرایط پرابهام، پر خطر و پر از تهدیدات بالقوه ایجاد می شود و مردم برای مدیریت خطرات پیرامون خود و فهم صحیح از محیط به آن‌ها روی می آورند.

سازمان فضای مجازی بسیج

تعریف پنج جزء اصلی شایعه

- شایعه با وجود **اطلاعات غیر موثق**، این اطلاعات غیر موثق را به رخداد ارتباط می‌دهد و درصدی از **تعیین کنندگی** را نیز در آن اطلاعات قرار می‌دهد.
- تعیین کننده بودن به این معناست که شایعه می‌تواند وضعیت افکار عمومی پیرامون یک حادثه را تغییر دهد و به سمت مشخصی هدایت کند.
- شایعه باید به نحوی به **رخداد در حال جریان** وصل باشد و مربوط به اتفاقی باشد که از نظر زمانی مخاطب به آن نزدیک است و هنوز فضای ذهنی مخاطب آماده‌ی پذیرش داده‌هایی پیرامون آن مسأله هست و پذیرش بیشتری در پرداختن ذهنی به آن دارد.

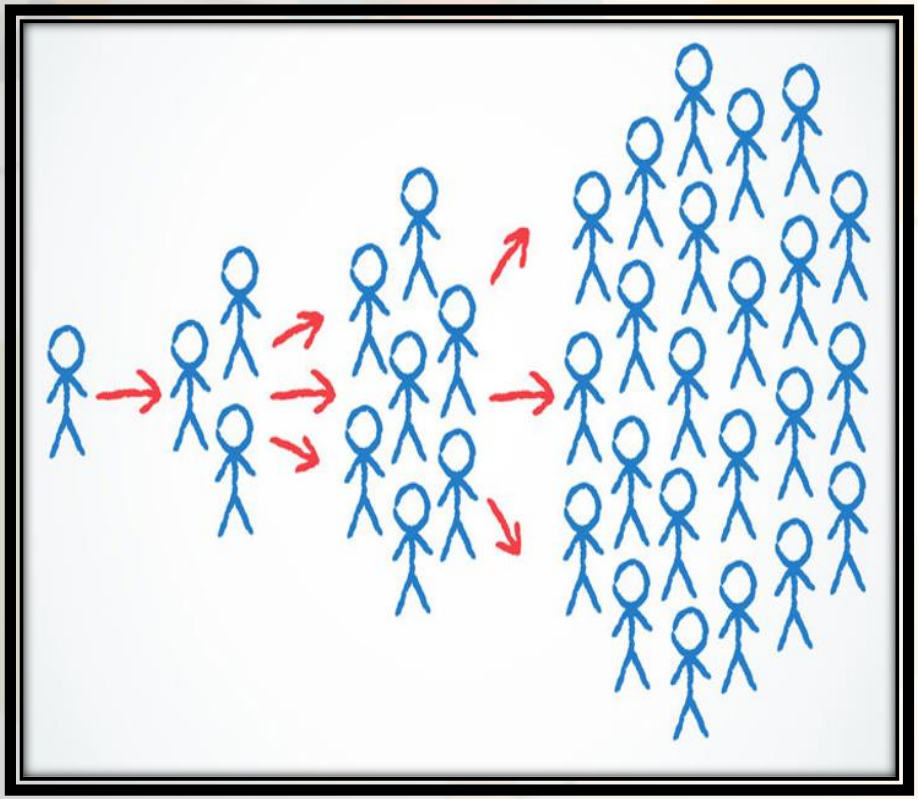
تعریف پنج جزء اصلی شایعه

- شرایط پر ابهام برای مردم خطرات بالقوه ایجاد می‌کند. مردم نیز برای فراراز موقعیت عدم اطمینان، خطرات و مدیریت صحیح آن‌ها دست به دامن اطلاعات موجود خواه موثق یا غیر موثق می‌شوند.
- در واقع مردم از نه شرایط خطر بلکه از ابهام فرار می‌کنند. زمانی که مردم نسبت به یک واقعه هیچ اطلاعاتی و یا حداقل اطلاعات را دارند، به خبر و شایعهٔ غیرموثقی چنگ می‌زنند تا خود را از حالت جهل بیرون بکشند.
- این یک حالت غریزی و یا فطری بین انسان‌ها است که میل به عالم بودن دارند. مهمترین عاملی که مردم را هراسان می‌کند، عدم اطلاع و آگاهی است که شرایط خطر و تهدید را برای مردم ایجاد کند.

پدیده شایعه سازی و شایعه پراکنی سابقه‌ای به درازای تاریخ بشر

ویرژیل، شاعر رومی سده اوّل قبل از میلاد، در مورد شایعه و سرعت انتقال آن می‌گوید:
«ای شایعه! هیچ شیطان دیگری از تو سریع‌تر و تندتر نیست. تو با هر حرکتی که به جلو می‌روی، قدرت ویران‌کننده بیشتری به دست می‌آوری».

سازمان فضای مجازی بسیج

شایعه پراکنی

این قسمت : شایعه

سازمان فضای مجازی بسیج

شایعه‌پذیر کردن افکار عمومی

شایعه سازان رسانه‌ای با مطرح کردن قطره چکانی شایعات یکی پس از دیگری به سطح افکار عمومی نفوذ می‌کنند.

❖ هدف از این نفوذ برای رسانه‌ها تبدیل مخاطب فعال به مخاطب منفعل است تا بتوانند در موقعیت‌های حساس سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آن‌ها را به سرپل سوء استفاده خود بدل کنند.

البته در بسیاری از مواقع، این مخاطبان هستند که شایعه را ناخودآگاه گسترش می‌دهند. یعنی طبق تعریف مرسوم از مخاطب فعال و منفعل، در این حالت مخاطبین هم فعال هستند و هم منفعل.

شایعه‌پذیر کردن افکار عمومی

- **فعال** از آن نظر که خودشان پیام‌هایی را تولید می‌کنند که شایعه را گسترش می‌دهد.
- **منفعل** هستند چراکه شایعه را با آغوش باز می‌پذیرند. پلی که برای مخاطب و افکار عمومی به شکست و تجزیه‌ی هویتی می انجامد.
- اما آنسوی پل برای طراحان شایعات منفعت و **سود** کلانی وجود دارد. کسب این سود کلان به قیمت **خرد کردن هویت و ساختار یکپارچه‌ی افکار عمومی** است.

چرخه شایعه

چرخه‌شایعه

۱ یک خبر نامعتبر (فیک) منتشر می شود

به طور مثال: متاسفانه به دنیا ویسی تجاوز شده است!!!

۲ سلبریتی ها مهمترین قشر جامعه در انتشار اخبار کذب و فیک می باشند

سلبریتی: خبر غم انگیزی شنیدم؛ چقدر جهان سومی هستیم!!!!!!

۳ خبر به سرعت پخش می شود

۴ در این مرحله است که سودجویان به میدان می آیند

- من و تو
- آمدنیوز
- بی بی سی
- صدای آمریکا
- و ...

۵ شو تبلیغاتی برای دیده شدن پیام

۶ می دانیم که این اخبار پیامدهای مختلفی دارد

ترس ناامیدی اضطراب

نارضایتی تحقیر ملت

بی اعتمادی شکایت

فحاشی ترویج بی فرهنگی

۷ دیده نمی شود چون کسی این مطلب را بازنشر نمی دهد

معمولا سلبریتی ها پس از معلوم شدن عدم صحت خبر، پیام را پاک کرده و عذرخواهی می کنند

تکنیک‌های شایعه سازان

۱- بزرگنمایی

رویترز پابه‌پای رسانه‌های فارسی زبان مدعی کشته شدن ۱۵۰۰ نفر در اعتراضات بنزینی ایران شد. مشخص شد، منبع خبرگزاری رویترز برای این عدد، «مریم رجوی»، سرکرده سازمان منافقین بوده است.

سازمان فضای مجازی بسیج

تکنیک‌های شایعه‌سازان

۲- رعب آفرینی

ایجاد شایعه درباره بیماری کرونا، مثل مصرف الکل برای پاکسازی بدن

۳- تحریف

مثلا: فروش جزیره کیش به چینی‌ها،وقف کوه دماوند، استعفای وزیر بهداشت در روزهای تلخ کرونایی

سازمان فضای مجازی بسیج

مقام معظم رهبری در سخنرانی روز عید قربان سال ۱۳۹۹ فرمودند:

«به موازات جریان تحریم، یک جریان «تحریف حقایق» و واژگون نشان دادن واقعیات هم وجود دارد، هدف این جریان، ضربه زدن به روحیه مردم و دادن آدرس غلط درباره علاج تحریم است.»

چرا شایعه گفته و پذیرفته می‌شود؟

۱-کاهش ابهام

شایعه در موضوعاتی بیشتر شکل می‌گیرد که اثبات یا عدم اثبات آن زمان‌بر یا دشوار باشد. مردم دوست دارند با پذیرفتن شایعات ابهامات خود را بکاهند.

سازمان فضای مجازی بسیج

ادعای ارتباط فناوری G5 و ویروس کرونا

به گفته پایگاه اطلاعاتی " vox"در ۲۰ ژانویه فردی به نام "جان گرگوری" در وبسایت فرانسوی " Les moutons enragésشایعه‌ای را مبنی بر ارتباط شیوع ویروس کرونا و تکنولوژی ۵ Gمطرح می‌کند، که موج میلی‌متری استفاده شده در فن‌آوری ۵ Gمرتبط با انتشار ویروس کووید۱۹ است و برای اثبات ادعای خود به نصب آنتن‌های ۵ Gسه ماه قبل از شیوع کرونا در شهر ووهان اشاره می‌کند.

انتشار این نظریه در بسیاری از صفحات اجتماعی و وبلاگ‌ها باعث می‌شود تا این فکر که ویروس کرونا محصول فن‌آوری ۵ Gاست در اذهان مردم جهان شکل بگیرد و به تاسیسات ۵ Gدر برخی کشورهای اروپایی حمله شود.

سازمان فضای مجازی بسیج

چرا شایعه گفته و پذیرفته می‌شود؟

۲- اهمیت موضوع

هر موضوع مهمی مستعد شایعه شدن است.

سازمان فضای مجازی بسیج

حساسیت مردم نسبت به دو تابعیتی‌ها

- شایعات درباره کاندیداهای ریاست جمهوری که شکل آن‌ها تغییر پیدا کرده و خانواده نامزدها را هدف قرار داده است.
- انتشار تصویر یک دختر بی حجاب متعلق به مرضیه همتی، دختر عبدالناصر همتی، که در کالیفرنیا زندگی می کند.
- دو تابعیتی‌بودن فرزندان آیت‌الله رئیسی و اقامت دختر وی در کشور استرالیا
- تابعیت سوئیسی دختر و نوه زاکانی

چرا شایعه گفته و پذیرفته می‌شود؟

۳- تایید باورهای قلبی

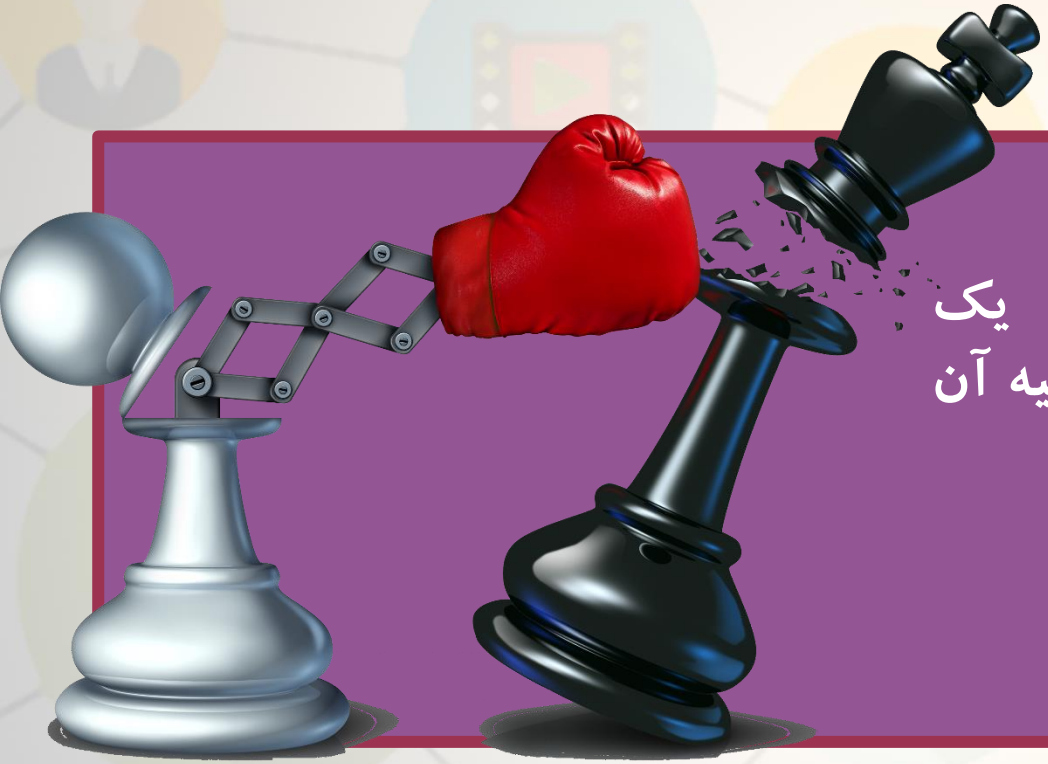

فردی که معتقد است که فلانی اختلاسگر است، راحت شایعه اختلاس و دزدی او را باور میکند و نشر می‌دهد. گاه شایعاتی در مورد خانواده های مسئولین منتشر می‌شود که دروغ بودنشان اظهر من الشمس است اما افرادی باور می کنند.

سازمان فضای مجازی بسیج

چرا شایعه گفته و پذیرفته می‌شود؟

۴- تخریب حریف

گاه کینه‌های شخصی نسبت به یک شخص یا گروه باعث می‌شود فرد علیه آن شایعه تولید یا شایعه را پخش کند.

سازمان فضای مجازی بسیج

مرتضی طلایی کجاست؛ کانادا یا پل طبیعت؟

مهاجرت مرتضی طلایی، نائب رئیس شورای اسلامی شهر تهران و رئیس پلیس اسبق تهران بزرگ با استناد به یک فیلم کوتاه

انتشار شایعه توسط شبکه‌های اقماری

منبع خبر

خبرگزاری‌های اصلی و رسمی به خاطر حفظ اعتبار خود نزد مخاطب انتشار اخبار ناصحیح و شایعه را به امثال آمدنیوز واگذار می‌کنند تا اگر اعتبارش را از دست داد، اتفاق خاصی برای سیستم رسانه‌ای نیافتد زیرا آمدنیوزی جدید را می‌توان ساخت اما بی بی سی فارسی را نمی‌شود مجددا تولید کرد.

فضای مجازی به مثابه مغز انسان

نورونهای مغز انسان دو وظیفه کلیدی دارند:
۱- انتقال پیامهای دریافتی با نورونهای دیگر
۲- حذف و فیلتر برخی پیامهای دریافتی

شبکه‌های اجتماعی در هر جامعه‌ای یک مغز بزرگ را شکل داده‌اند.
هر یک از ما یک عضو عصبی (نورون) این مغز هستیم.

مغز اجتماعی ما زمانی در صحت و سلامت خواهد بود که تک تک سلول‌های آن (ما) از هردوهنر «نشر اطلاعات مناسب» و «حذف اطلاعات نامناسب» بهره مند باشیم.

سازمان فضای مجازی بسیج

بنای شایعه بر احساسات

اصولاً شایعه بر اساس سه رشته از احساسات انتشار می‌یابد:

- ترس
- امید
- تنفّر

انسان‌ها هنگامی که از پدیده‌ای احساس ترس داشته باشند یا از موضوعی احساس تنفر کنند و یا به چیزی امید بسته باشند، از آمادگی لازم برای ساخت و رواج شایعه درباره آن، برخوردار هستند.

سازمان فضای مجازی بسیج

آدامس شایعه

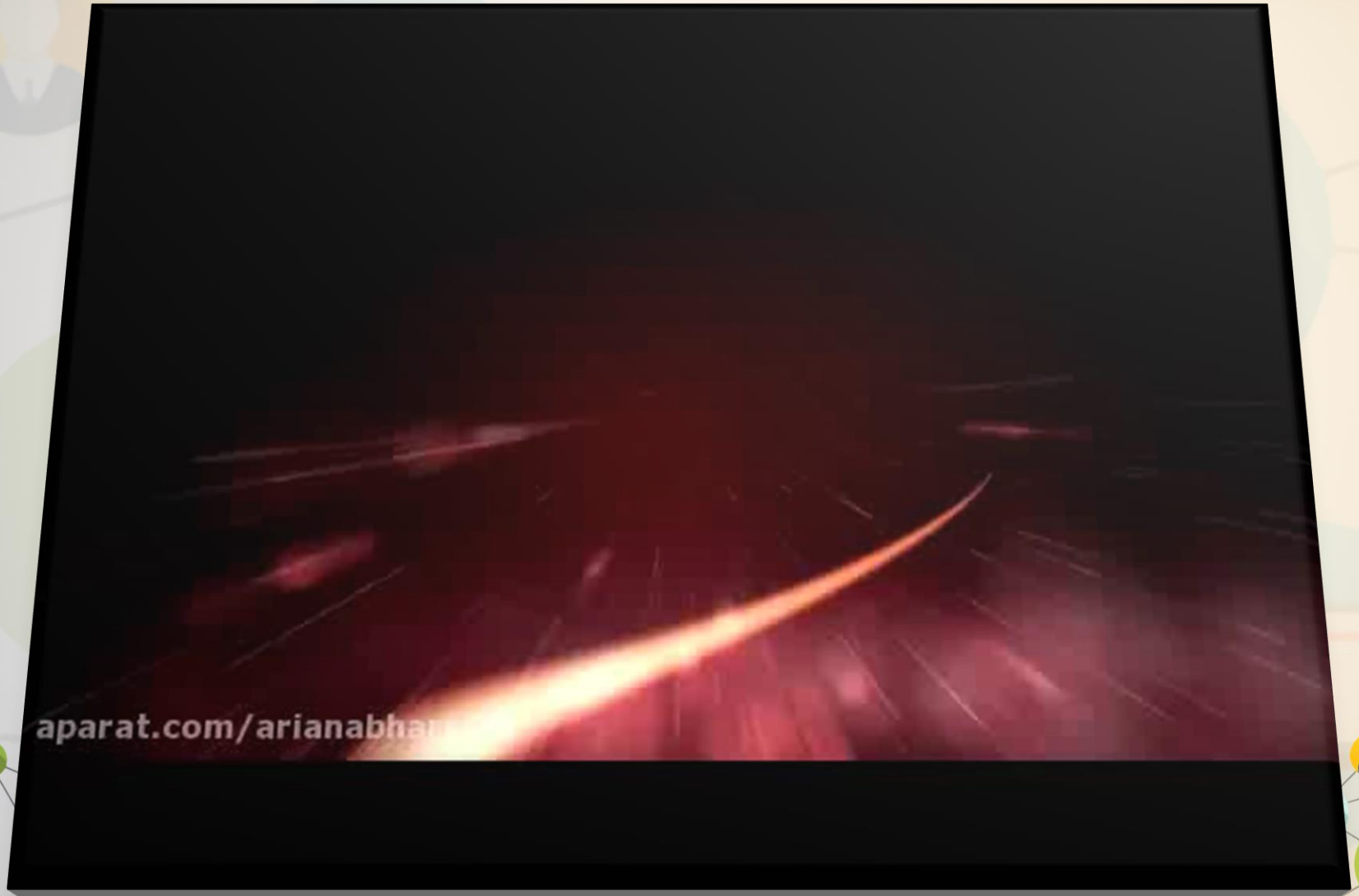
شایعه همانند آدامس است که به مرور زمان که جویده می شود، طعم خود را از دست می‌دهد و باید جای خود را به شایعاتی بدهد که به همان میزان جذاب باشند و دهان را به حرکت وادارند.

سازمان فضای مجازی بسیج

ایران و شایعه سازان

سازمان فضای مجازی بسیج

پیامدهای تولید و پخش شایعه در فضای مجازی

۱. افتادن در ورطه گناه

۲. ایجاد جو بدبینی و عیبجویی در اجتماع

۳. از اعتبار انداختن رسانه یا شخصیت شایعه پرداز

سازمان فضای مجازی بسیج

مُرجِفین چه کسانی هستند؟

در قرآن از شایعه پراکنان به «مُرجِفین» تعبیر شده است. «ارجاف» به معنای شَایعه آمده است، و جالبْ این که «ارجاف» از ریشه «رجف» یعنی «لرزیدن» است، و عبارت است از دروغ پراکنی و انتشار اخبار باطلی که دل‌های مردم را می‌لرزانند و نگرانشان می‌کنند.

در سوره احزاب(۶۰)، خداوند، شایعه سازان را با منافقان که در قلب‌هایشان مرض و ناپاکی است، برابر دانسته است.

۳- ارتباط با نامحرم

نقطه آغاز انحراف و فساد همه روابط:

هیچ قصد و احساس گناهی در میان نیست ولی هم صحبتی های غیرضرور، غرایز جنسی افراد را تحریک کرده و یک الفت و محبت شهوانی بین مرد و زن ایجاد می شود.

سازمان فضای مجازی بسیج

آیا اسلام با ارتباط با نامحرم مخالف است؟

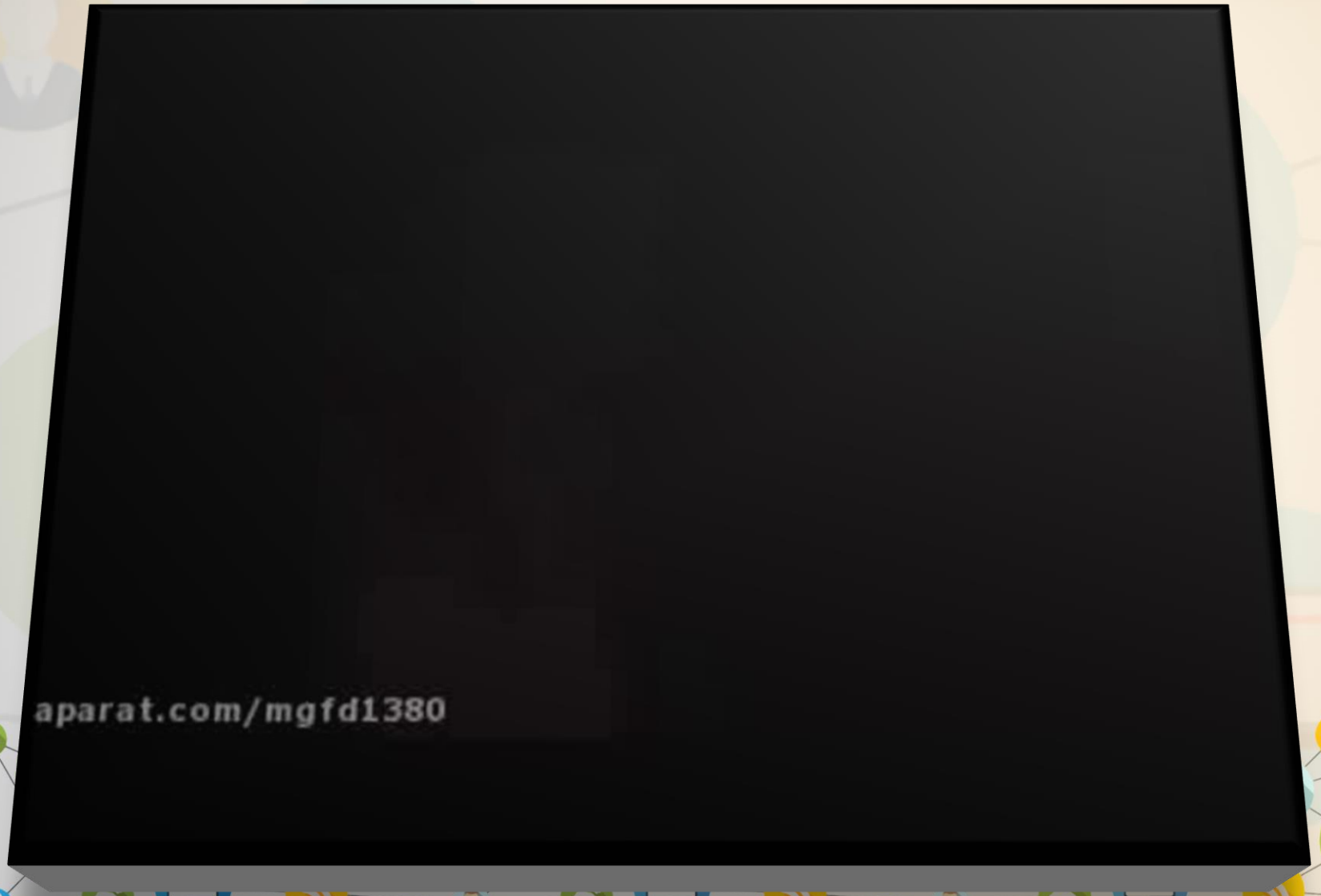
خیر؛ اسلام تاکید دارد که برای ارتباط با نامحرم ابتدا باید به مقام محرمیت رسید. اسلام سه راه ازدواج دائم، ازدواج موقت و تعدد زوجات را برای دختران و پسران جوانی که راغب به ارتباط با همدیگر هستند، باز گذاشته است.

سازمان فضای مجازی بسیج

از کجا آغاز می شود؟

سازمان فضای مجازی بسیج

انواع ارتباط با نامحرم در فضای مجازی

ارتباط حلال	• با حفظ حدود الهی و بر مبنای ضرورت
منتهی شونده به حلال	• صحبت با نامحرم با حفظ حدود الهی به قصد ازدواج (دائم یا موقت)
حرام	• با مبنای دوست داشتن و علاقه مندی و کشش قلبی؛ بدون حفظ حدود الهی

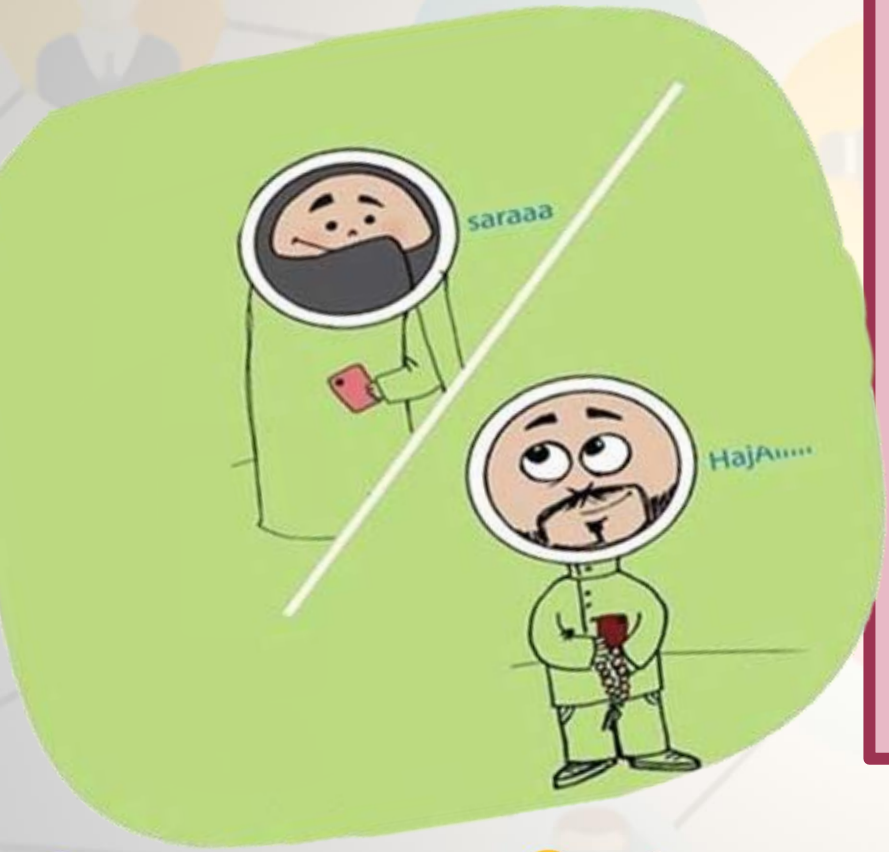
سازمان فضای مجازی بسیج

پیامدهای ارتباط با نامحرم در فضای مجازی

سازمان فضای مجازی بسیج

توجیهات جالب برای ادامه ارتباط با نامحرم

۱- من ازدواج کرده ام در اینترنت نا خواسته با کسی آشنا شده ام در صورتی که هیچ علاقه ای به او ندارم و فقط برای سرگرمی با او صحبت می کنم و اینکه خیلی صحبت های معمولی و محدودی داریم. او در هیچ صورتی مایل نیست ارتباطمون قطع بشه سوالم از شما اینه که من گناه می کنم؟

سازمان فضای مجازی بسیج

توجیهات جالب برای ادامه ارتباط با نامحرم

۲- دو سال است که با شخصی ارتباطات آنلاین دارم، بدون این که هم دیگر را ببینیم. به هم علاقمند شده ایم اما نمیتوانیم حتی به ازدواج فکر کنیم. من به شدت به ایشان وابسته شده ام و به خاطر تنهایی بیش از حدشان، نمی توانم از ایشان خداحافظی کنم.

سازمان فضای مجازی بسیج

دنیای مجازی هم محضر خداست

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده بخشایشگر

۴- نقض مالکیت شخصی

نویسنده ای چندسال زحمت می‌کشد تا یک کتاب را بنویسد اما تنها یک هفته بعد از انتشار کتاب، پی دی اف آن در شبکه های مجازی دست به دست می چرخد!

تهیه کننده یک فیلم، میلیاردها سرمایه برای یک فیلم ممکن است صرف کند اما تنها چند ساعت بعد از انتشار آن در بازار، هزاران بار توسط کاربران دیگر دانلود می‌شود بدون هیچ درآمدی برای او!

یک شرکت ممکن است برای تولید یک نرم افزار میلیونها تومان هزینه کند اما یک نفر با کرک کردن و انتشار عمومی آن، تمام سرمایه گذاری آن شرکت را به باد می دهد.

هیچ چیزی از دستبرد رهزنان فضای مجازی در امان نیست
و جالب آنکه کاربر به هیچ وجه خود را در این مورد گناهکار نمی داند!

سازمان فضای مجازی بسیج

قانون کپی–رایت

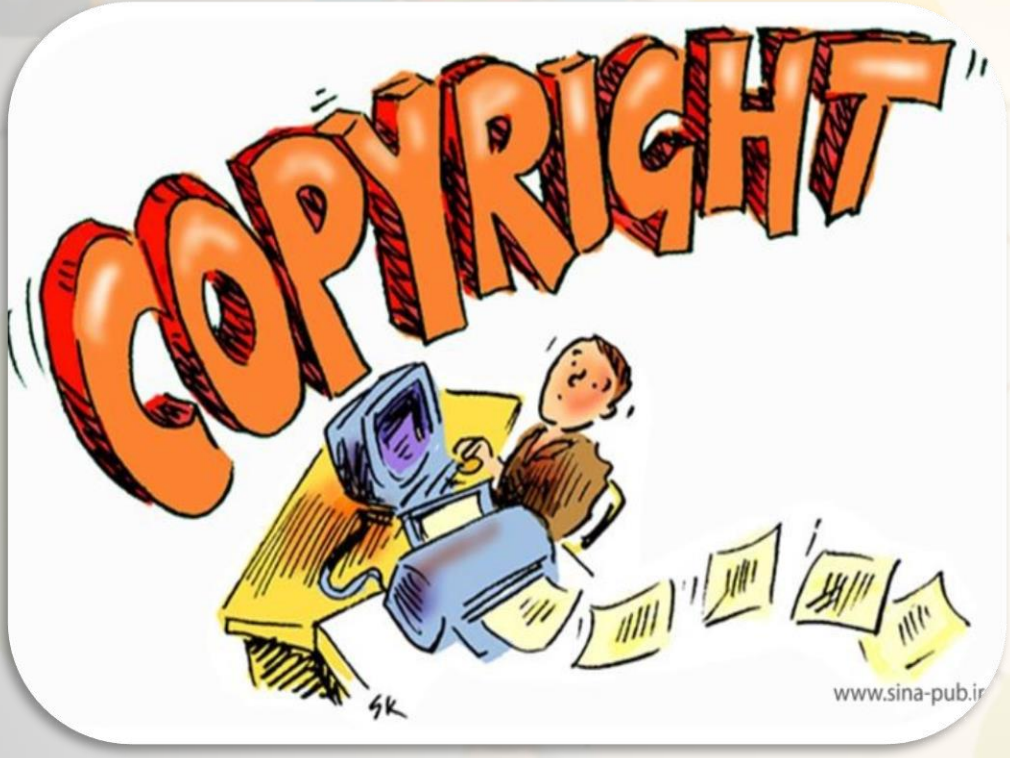
کپی رایت(Copyright):

حفاظت قانونی از آثار چاپ شده و چاپ نشده ادبی، علمی و هنری به هر صورت که عرضه شده باشند، اگر ماهیتی قابل درک باشند؛ یعنی دیده، شنیده یا لمس شوند.

سازمان فضای مجازی بسیج

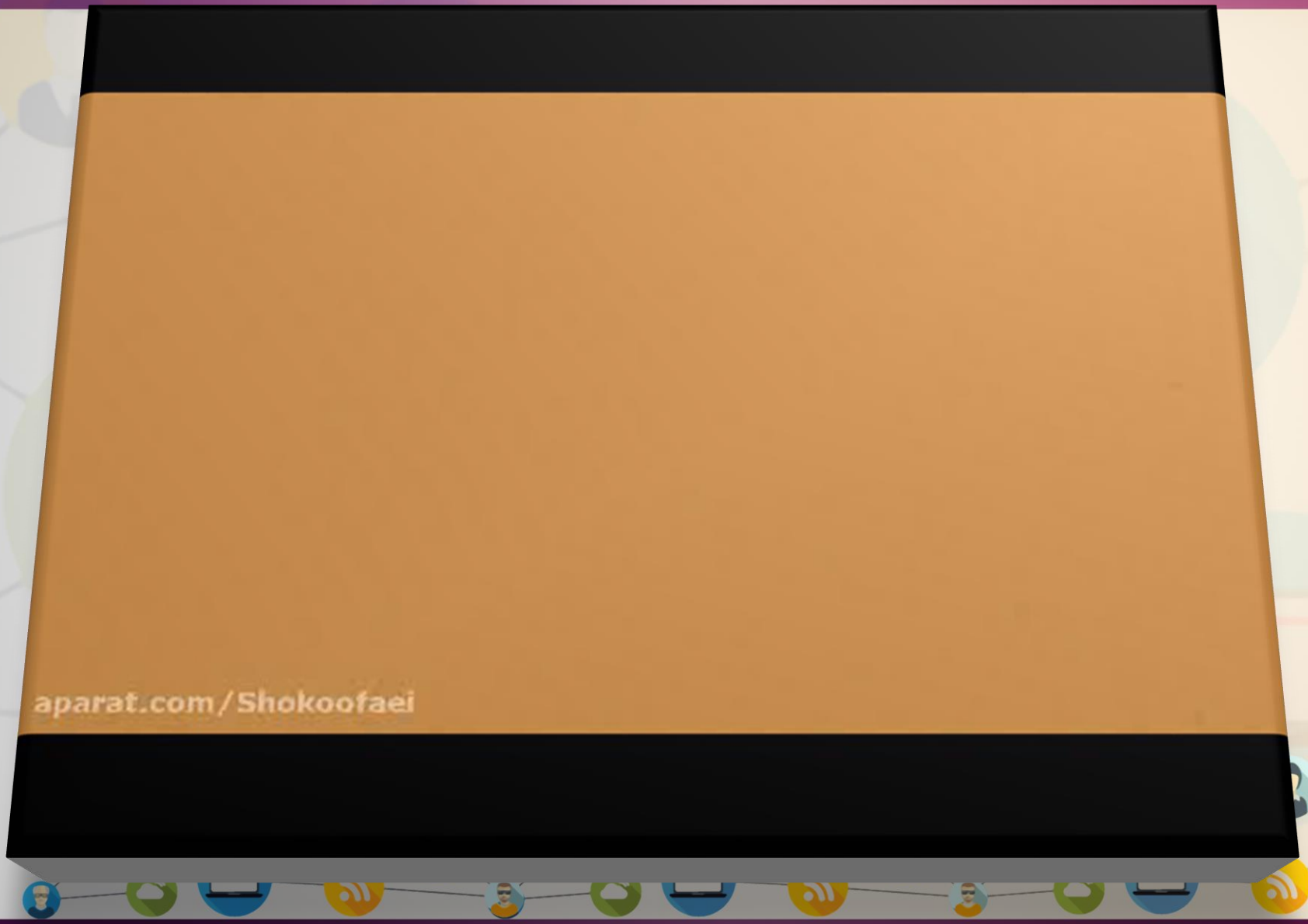
هدف اصلی قانون کپی رایت

- حفاظت از زمان
- تلاش
- خلاقیت خالق اثر

نظام مالکیت فکری

سازمان فضای مجازی بسیج

عوامل موثر بر عرضه غیرقانونی محصولات فرهنگی در فضای مجازی

ممیزات ارشاد

حاکمیت معتقد است برخی محصولات باعث فساد اخلاقی در جامعه خواهد شد؛ پس فیلتر میشوند.

سود بادآورده

شم اقتصادی سوداگران بازار ادب و هنر، هر ساعت در جست‌وجوی کالایی است که مفت و مجانی از آن کسب درآمد کند.

خدمت به خلق

عده ای معتقدند چون اهالی فرهنگ پولهای بادآورده زیادی نصیبشان میشود و نیازمند پول فروش محصولاتشان نیستند، پس حق دارند چوب حراج به آثار آنها بزنند!

ناآگاهی از فقه

بسیاری از کاربران فضای مجازی که اقدام به پخش و دانلود غیرقانونی محصولات دیگران میکنند، غیرشرعی بودن آن را نمی دانند.

سازمان فضای مجازی بسیج

پیامدهای انتشار غیرقانونی محصولات فرهنگی در فضای مجازی

پیامدها

- ضربه زدن به اقتصاد مقاومتی
- آلوده کردن فرهنگ و اجتماع
- بی انگیزه کردن نخبگان و اهالی فرهنگ از تولید

سازمان فضای مجازی بسیج

۵- اعتیاد اینترنتی

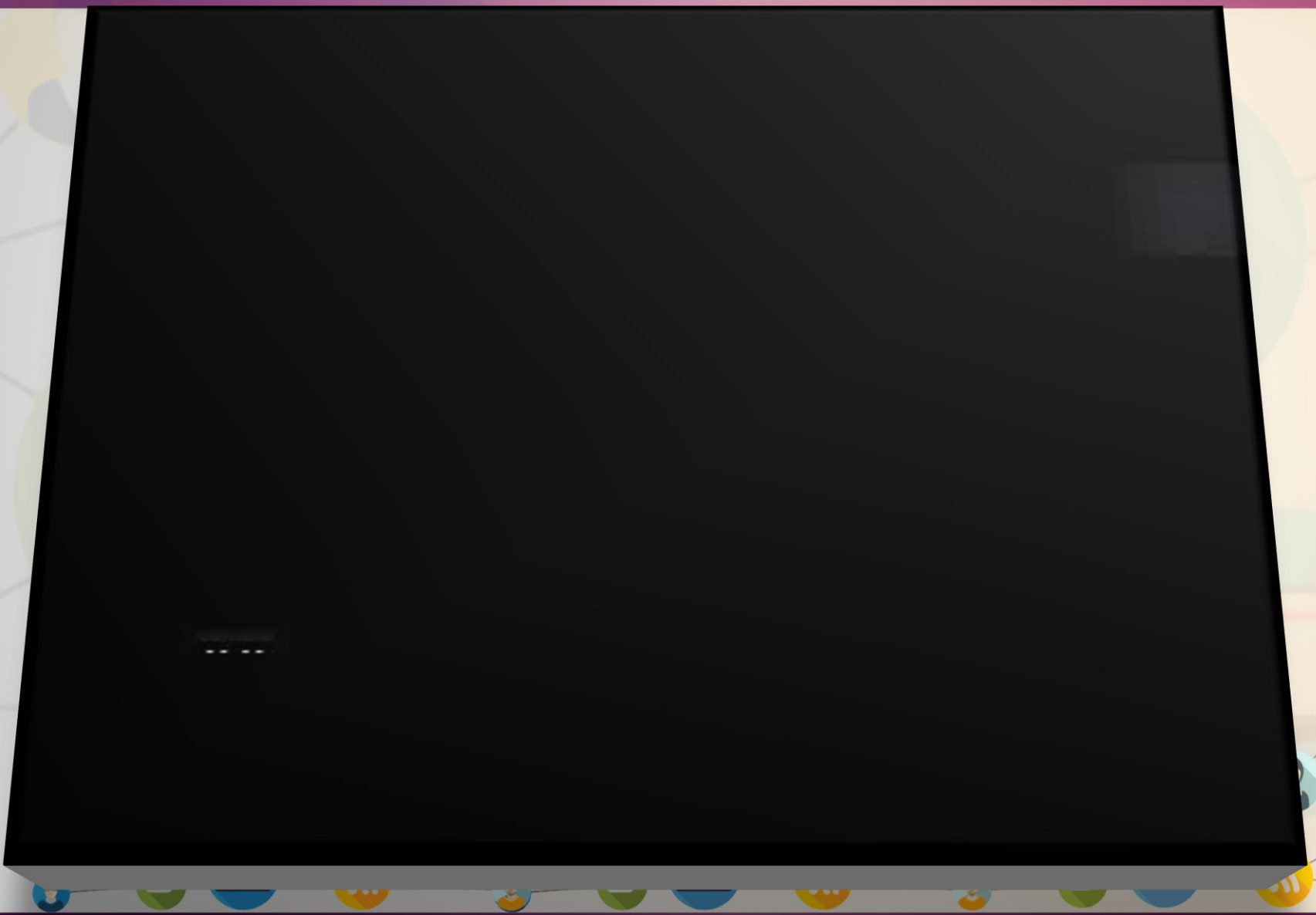
اعتیاد، اعتیاد است

علاقه شدید به هر چیزی و صرف زمان و هزینه بسیار برای آن چیز، اعتیاد به آن را برای فرد به بار می آورد. اینترنت دنیای تودرتو و بی نهایتی است که هر کس گرفتار آن شد و به آن علاقه مندی بیش از حد نشان داد، در دام آن گرفتار خواهد شد.

سازمان فضای مجازی بسیج

در یک نگاه

سازمان فضای مجازی بسیج

پیامدهای اعتیاد اینترنتی

پیامدهای روحی

- استرس
- گوشه گیری و افسردگی
- کاهش تمرکز فکری

سازمان فضای مجازی بسیج

پیامدهای اعتیاد اینترنتی

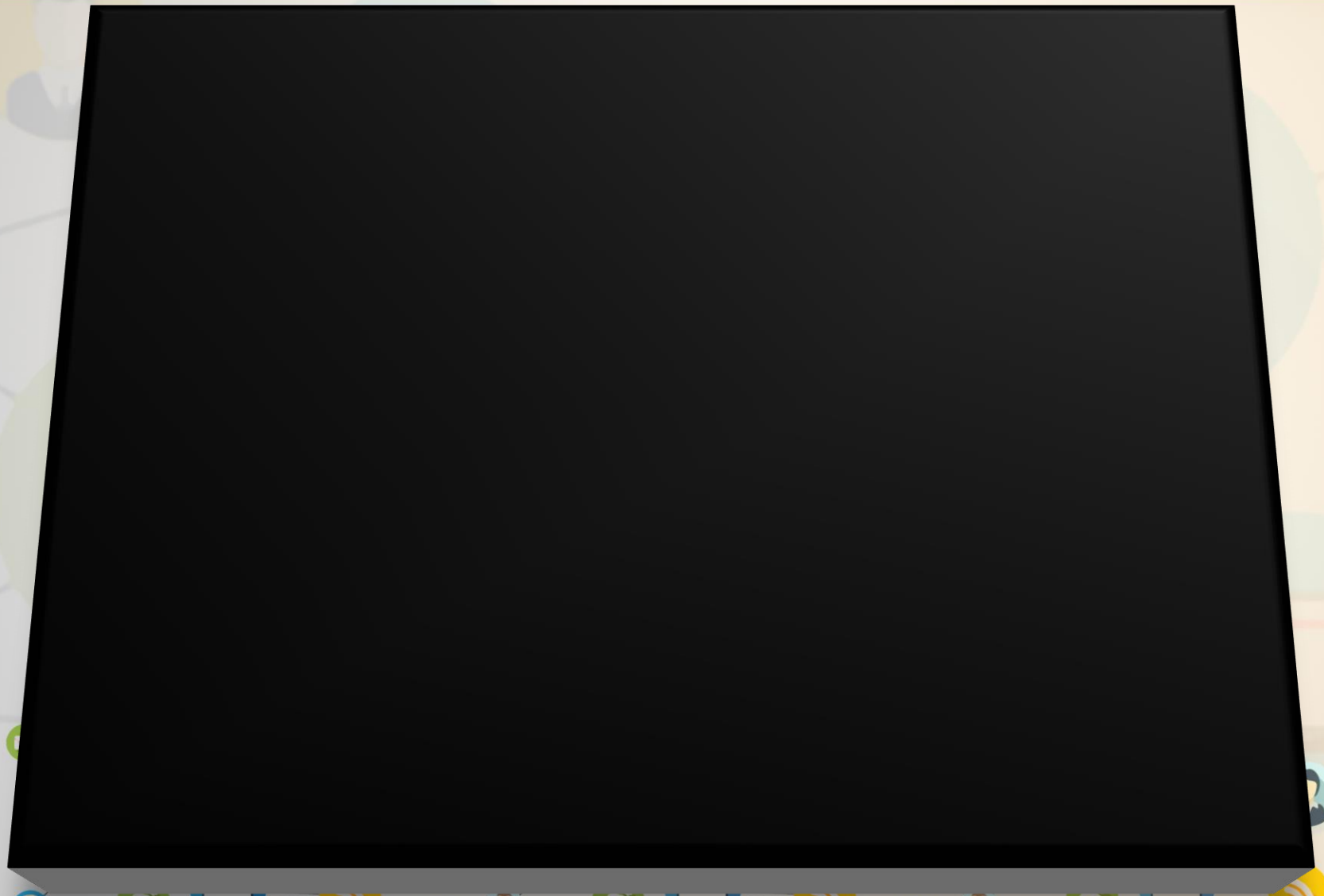
بیماری های جسمی

- ضعیف شدن بینایی
- دردهای مفاصل گردن و کمر
- بالا رفتن فشار خون
- ضعیف شدن حافظه

سازمان فضای مجازی بسیج

عاقبت اعتیاد اینترنتی

سازمان فضای مجازی بسیج

پیامدهای عمومی آسیب های اخلاقی فضای مجازی

۱- عدم رشد هوش اخلاقی :

- رشد اخلاقی ← تعامل بین طبیعت و تربیت.

هوش اخلاق در نتیجه تعامل عواملی مانند:

- نظرات والدین و مربی
- روش های انضباطی
- انتخاب ها و اختیارات خود کودکان

شکل می گیرد.

عدم رشد هوش اخلاقی در کودکان و نوجوانان

خویشتنداری

بردباری

انصاف

همدلی

گذشت

- فضای مجازی از آنجا که خودمحوری را در فرد تقویت می‌کند، باعث می‌شود فرد در مولفه‌های رشد اخلاقی مانند نتواند به رشد کامل برسد.

فردی که در فضای مجازی همه عالم را با خواست خودش تنظیم می‌کند و انتخاب‌هایش همه بر اساس خواست فردی‌اش است، نمی‌تواند فردی باگذشت و با اخلاق باشد.

سازمان فضای مجازی بسیج

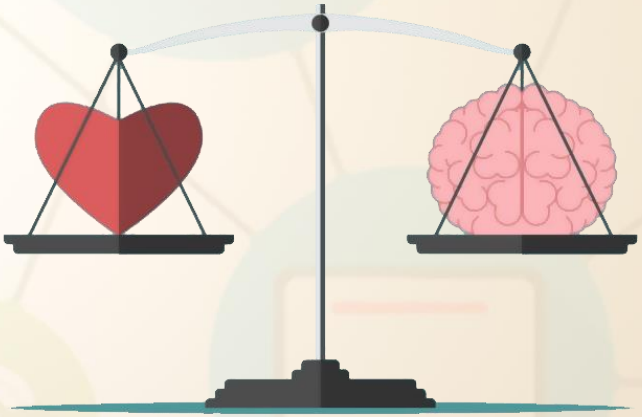
عدم رشد هوش اخلاقی در کودکان و نوجوانان

۲- عدم رشد مناسب هوش هیجانی

- هوش هیجانی
  - توانایی ارزیابی صحیح عواطف خود و دیگران
  - بیان مناسب عواطف و تنظیم مناسب آن‌ها

به نحوی که به بهبود جریان زندگی منجر شود.

هوش هیجانی از طریق آموزش افزایش پذیر است.

سازمان فضای مجازی بسیج

- نتیجه یک تحقیق در مورد مدارس شهر تهران:
- بین اعتیاد به اینترنت و هوش هیجانی رابطهٔ معکوس برقرار است.
- هرچه دانش آموزان بیشتر عادت به استفاده از فضای مجازی داشته اند...

۱. احساس بدبینی بیشتری به زندگی داشته اند؛

۲. در توانایی انطباق با محیط توانایی کمتری داشته اند؛

۳. در فشارهای روانی و تکانه‌های روحی نیز تحمل کمتری داشته‌اند.

(محمد بهشتیان، ۱۳۹۲)

سازمان فضای مجازی بسیج

۳- عمیق کردن شکاف بین نسل‌ها

در ارتباط با فضای مجازی

- عده‌ای که با این فضا آشنا هستند
  - نگرش والدین که چندان با این فضاها آشنا و دمخور نیستند
- عدّه‌ای که با این فضا بیگانه‌اند
  - نگرش نسل جوان که با شدت و حدّت در فضای مجازی زیست میکنند

هرچه جوانان بیشتر درگیر فضای مجازی شوند و نسل والدین در بیخبری خود از این دنیا درجا بزنند، خطر شکاف نسلی به سمت گسست نسلی پیش خواهد رفت.

سازمان فضای مجازی بسیج

ارزش‌های متفاوت

نسل والدین	نسل جوان
پایبندی بیشتر به دین	پایبندی کمتر به دین
خوش بینی بیشتر به گروه های مرجع مانند روحانیت	خوش بینی کمتر به گروه های مرجع مانند روحانیت
تعلق کمتر به نوگرایی و غربگرایی	تعلق بیشتر به مدرنیته و غربگرایی
مقید به معیارهای اخلاقی جامعه سنتی	غیر مقید به معیارهای اخلاقی جامعه سنتی

سازمان فضای مجازی بسیج

۴- کم عمق شدن

آیا گستره بسیار وسیع اطلاعات در فضای مجازی افراد را باسوادتر کرده است؟

سواد چیست؟

در قدیم: سواد به معنی دانستن حروف الفبا و مهارت خواندن و نوشتن

امروز: سواد داشتن دانش استفاده از یک علم است؛ اینجا سواد مالی، سواد فرهنگی، سواد تدریس و غیره معنا پیدا می کند.

مثلاً انواع اخبار هیجان انگیز اما دروغ و غیر موثق را، در قالب ایمیل و پیام و پیامک، به دوست و آشنا منتقل می‌کنند و با ساده‌ترین معیارهای ارزیابی صحت و سقم یک خبر آشنایی ندارند. سواد خواندن و نوشتن دارند، اما از "سواد رسانه" بی‌بهره مانده‌اند.

سازمان فضای مجازی بسیج

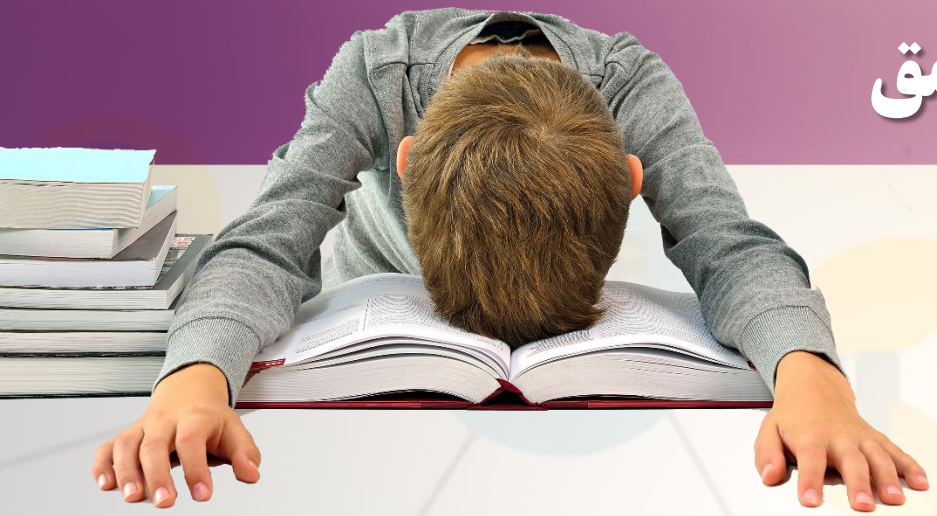
شبکه های اجتماعی به مثابه سرِ کوچه ایستادن‌های قدیم!

افرادی در قدیم سر گذرها می ایستادند و تمام اخبار و اطلاعات محله را رصد می کردند، کاربران فضای مجازی اکنون در سطحی بزرگتر و گسترده تر و با سرعتی بالاتر همان کار را می کنند؛ از تولید و پخش شایعه تا سرک کشیدن به روابط آدمها تا ایجاد مزاحمت تا ولگردی (وبگردیهای بی هدف)!

نوک زدن‌های بدون عمق

تجربه نگاری اینترنتی

قبلاً به آسانی می‌توانستم در یک کتاب یا مقاله‌ای طولانی غوطه‌ور شوم. ساعت‌ها در امتداد رشته‌های طولانی نثر پرسه می‌زدم. اکنون دیگر به ندرت چنین چیزی رخ می‌دهد. معمولاً بعد از دو یا سه صفحه تمرکزم از بین می‌رود، آشفته می‌شوم، رشته موضوع را از دست می‌دهم و به دنبال کار دیگری می‌گردم تا انجام دهم. حس می‌کنم گویی همواره مغز خودسرم را به زور به متن برمی‌گردانم.

مطالعه ژرفی که قبلاً به طور طبیعی حاصل می‌شد، اکنون تبدیل به یک ستیز شده است. (نیکلاس کار، ۱۳۹۳)

سازمان فضای مجازی بسیج

ابزارها چگونه اندیشیدن را هم تعیین می‌کنند

- مارشال مک‌لوهان: رسانه‌ها فقط مجراهای منفعل اطلاعات نیستند. آن‌ها خوراک اندیشه را فراهم می‌آورند، اما در ضمن فرآیند اندیشیدن را نیز شکل می‌دهند و ظاهراً کاری که اینترنت انجام می‌دهد، پراکندن توانایی من در تمرکز و تفکر ژرف است.

- نیچه: «لوازم نگارش ما در شکل‌گیری اندیشه‌های ما نقش ایفا می‌کنند.»

سازمان فضای مجازی بسیج

ابزارها چگونه اندیشیدن را هم تعیین می کنند

ماریان ولف، روانشناس رشد در دانشگاه Tufts می‌گوید:

«ما آنچه که می‌خوانیم نیستیم، ما آن گونه که می‌خوانیم، هستیم.»

- ولف بیم آن دارد که شیوه خواندنی که با اینترنت رواج می‌یابد، شیوه‌ای که «کارایی» و «فوریت» را بر هر چیز دیگر برتری می‌دهد، در حال تضعیف توانایی ما در مطالعه عمیق ما باشد. (نیکلاس کار، ۱۳۹۳)

سازمان فضای مجازی بسیج

اقتضائات شبکه های اجتماعی و سبک زندگی برآمده از آن همه را مجبور کرده کوتاه بنویسند و کوتاه نویسی فرصت عمیق نوشتن را می‌گیرد. نمی‌توان یک بحث سخت فلسفی را در ۲۰۰ کلمه برای شبکه‌های اجتماعی خلاصه کرد.

سازمان فضای مجازی بسیج

منابع

https://www.farsnews.ir/news/13971217000800
https://www.tasnimnews.com/fa/news/1399/02/18/2259030
http://fanusdar.com/books/
https://www.farsnews.ir/rumor
https://donya-e-eqtesad.com/
https://www.mashreghnews.ir/news/1029233
https://www.sargarme.com/internet-users-statics-2020/
https://pecritique.com/2019/06/11
https://www.mashreghnews.ir/news/144131/
https://www.mehrnews.com/news/4990207
https://peivast.com/p/109388
https://hawzah.net/fa/Magazine/View/3881/3945/21970/%
https://beloved.marketing/what-is-copy-right/

